

høieste Grad tvivlsom, hvis de skulde komme til Livendelse. Da jeg ikke ønsker at komme ind paa altfor mange Enkeltheder i det foreliggende Lovforslag, fordi jeg ikke tror, at det hverken af den ene eller den anden Grund vilde være hensigtsmæssigt, skal jeg nøies med at have berørt de af mig fremdragne Hovedpunkter, som jeg særlig har gjort gjældende, fordi jeg fandt, at man dog i alt Fald skulde henlede de ærede Forslagsstilleres Opmærksomhed paa, at der er meget væsentlige Anker at gjøre gjældende med Hensyn til selve de Grundprinciper, der ere udtalte i Lovforslaget. — Jeg skal sluttelig kun gjøre en Bemærkning, som mere er af politisk Natur. — Jeg ser ikke rettere, end at man ved i den Grad at binde det til enhver Tid værende Ministerium, saaledes som det her er foreslaaet, vilde — bortset fra, om det nu er gjørligt at faae dette Lovforslag ført igjennem — svække et hvilket som helst Ministerium aldeles uforholdsmæssigt, saaledes at der i Virkeligheden slet ikke længer vilde være, hvad der dog maa være i enhver Stat, en stærk og kraftig Regjering. Jeg tror, at Lovforslaget vilde føre til, at man fik en Art Eksekutivkommission i Stedet for et Ministerium, ikke at tale om, at jeg virkelig tror, at man, som jeg berørte i mit Udgangspunkt, ved Gjennemførelsen af dette Lovforslag vilde gaa de kongelige Prærogativer temmelig nær, og med Hensyn til Ministrene skal jeg særlig gjøre opmærksom paa, at det forekommer mig, at deres Stilling efter dette Lovforslag vilde blive en noget lignende som den, de almindelige Oppebørjels og Regnskabsbetjente have, men ikke en saadan, som en Regjering bør have, der skal forestaa Statsstyrelsen.

Ordføreren (Alberti): Da det høie Ministerium undslaar sig for at deltage i Forhandlingerne om dette Forslag, ville disse jo langt fra faae det Indhold og den frugtbringende Karakter, som det ellers vilde have været Tilfældet. Skulle vi her i Folkethinget drage nogen Nytte af dette høie Ministerium, da maatte det jo være den, at det kom herind som Mand, hvis politiske Gjerning er i det andet Thing, og oplyste os om, hvorledes Sagerne betragtes fra Landstingets Standpunkt, at de her knyttede en Forhandling med os om vigtige politiske Spørgsmaal og paa den Maade ikke blot debatterede Sagerne, men skaffede den No og de frebelige Rider tilbage, som den høitæredede Conseilspræsident uheldigvis nu faaner. Dette havde været mit Haab, da jeg saae Landstingets Medlemmer komme ind ad Døren derhenne. Uheldigvis sluffes jeg nu i mine Forventninger med Hensyn til dette Forslag. Jeg ved ikke, hvilke uhyggelige Tilstande den ærede Førsteminister hentydede til. For 3 Dage siden gav den høitæredede Conseilspræsident jo os Folkethingets Medlemmer en Meddelelse gjennem vor høitæredede Formand, og det forekom mig dog, at denne Meddelelse, som jo var en grundlovmæssig Udtalelse,

var ret hyggelig. Det forekommer mig ikke, at der var noget nær saa Støvende deri, som i hvad vi have oplevet af det ærede Ministeriums nærmeste Vorgængere, thi ogsaa blandt dem fandt vi Ministre, som vendte os Ryggen. Det var rigtignok ikke netop Landstingmænd, og vi vare derfor ikke betagne af saa store Forventninger om deres politiske Indsigt og den Uddannelse i politisk Henseende, de vilde give os; men nok er det, der viste man os ogsaa Ryggen. Men faldt Forslagene derfor bort? Mon de ikke derfor staa paa Dagsordenen endnu? og mon det ikke vilde have bidraget til at klare Horisonten saaledes, at Conseilspræsidenten kunde se ind i en klarere Fremtid, hvis han og hans Mænd havde mødt her med de Forslag, som ere bleven bortviste? Men nu komme uheldigvis disse Herrer nye Ministre her og negte os at deltage i Forhandlingen. Jeg tror ikke, at dette er den forfatningsmæssige Stilling, som vor Grundlov anviser et Ministerium. Jeg vilde ønske, at den ærede Minister havde givet os en anden Beseed. Ministeren henviste til det Monradste Forslags Stjæbne. Han kaldte det Monradste Forslag en Leilighedslov. Det var netop dette Udtryk, hvormed den daværende Indenrigsminister, som dengang var Kongerigets Finantsminister, betegnede Loven. Men vor Lov kaldte Ministeren ikke en Leilighedslov, og dersom man skal tage Hensyn til, hvad et æret Medlem nu har udtalt, vilde vort Lovforslag nok blive betragtet som værende af særdeles indgribende Art. Den Minister, der mødte her i 1856, havde ligeledes en Ubetimeligheds-Betragtning, og det var den, at vi først skulde tage en Ansvarlighedslov for Monarkiets Ministre, saa kunde vi bagefter tale om de kongerigiske Ministre. Folkethinget vedtog imidlertid den Monradste Lov, men lod derefter den Sag ligge og ventede paa, at Monarkiets Repræsentation, Rigsraadet, skulde skabe en Ansvarlighedslov for Monarkiets Ministerium, saaledes som den daværende Indenrigsminister havde antydet. Denne Lov kom aldrig. Nu have vi ikke mere det, vi dengang kaldte det danske Monarki; i over 10 Aar have vi nu været indskrænkede til det kongerigiske, og dersom man altsaa nu havde havt den samme Minister tilstede her, kunde man jo have taget ham paa Ordet, at han skulde gjøre os i det kongerigiske delagtige i en Ministeransvarlighedslov. Nu har vor høitæredede Conseilspræsident jo den Mening, at Liberne ikke ere derefter, at vi skulde kunne gennemføre Sligt; men dette er jo kun et Forslag, det er jo kun en Begyndelse, og vi ere villige til at drøfte Sagen ikke blot med vore Fæller her i Thinget, men ogsaa med det høie Ministerium. I det høie Ministerium er der Kræfter, der ere brugbare i denne Sag, og det er Synd for Sagen og en Tilfidsføttelse af de Forventninger, jeg havde om de ærede Ministres Grundlovs-hensyn, at de negte os